

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 236.134 van 17 oktober 2016
in de zaak A. 213.334/XIV-35.984**

In zake : de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jürgen Vanpraet
kantoor houdend te 8210 Zedelgem
Spoorwegstraat 11
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. het VLAAMSE GEWEST
2. de VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Coen
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 210A
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 6 augustus 2014, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse regering van 21 maart 2014 'tot regeling van het archiefbeheer' (BS 11 juni 2014).

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 april 2016.

Staatsraad Kaat Leus heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jürgen Vanpraet, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Simon De Buyser, die *loco* advocaat Christophe Coen verschijnt voor de verwerende partijen, zijn gehoord.

Auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Bij het besluit van de Vlaamse regering van 21 maart 2014 'tot regeling van het archiefbeheer' verleent de Vlaamse regering uitvoering aan het Archiefdecreet van 9 juli 2010.

Het bestreden besluit bevat een aantal definities (hoofdstuk 1), regelt de "goede, geordende en toegankelijke staat" van archiefdocumenten (hoofdstuk 2), de oprichting, samenstelling en werking van de selectiecommissies, de opstelling en bekrachtiging van selectielijsten (hoofdstuk 3), evenals de ondersteuning van het archiefbeheer (hoofdstuk 4).

Artikel 1, tweede lid, van het bestreden besluit bepaalt dat van de toepassing van het besluit uitgesloten zijn (1°) de archiefdocumenten die geen nut meer hebben voor de administratie (lees: het zgn. dood of statisch archief) en die aan de gemeenten en de districten, aan de provincies en aan de in artikel 4, 6° tot 9°, van het Archiefdecreet bedoelde openbare instellingen toebehoren, evenals (2°) de archiefdocumenten die aan de gemeenten en de districten en aan de provincies toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie (lees: het zgn. levend of dynamisch archief) en die betrekking hebben op een federale aangelegenheid.

De in artikel 4, 6° tot 9°, van het Archiefdecreet geïmplementeerde openbare instellingen zijn de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen, vermeld in titel 7 en 8 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (artikel 4, 6°), de kerkfabrieken en de instellingen belast met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten (artikel 4, 7°), de polders en de wateringen (artikel 4, 8°) en, tot slot, de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin een of meer gemeenten of provincies minstens de helft van de stemmen in een van de beheersorganen hebben (artikel 4, 9°).

3.2. Op 11 juni 2014 wordt het besluit van de Vlaamse regering van 21 maart 2014 'tot regeling van het archiefbeheer' in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Dit is het bestreden besluit.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. In een eerste middel voert de verzoekende partij een schending aan “van de bevoegdheidsverdelende regel en in het bijzonder van artikel 6bis, § 2, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen en van de artikelen 4, 4°, 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van dezelfde wet, alsook van de federale bevoegdheid inzake het archiefwezen die overeenkomstig artikel 35 van de Grondwet tot de federale residuaire bevoegdheid behoort”.

Zij zet in haar verzoekschrift uiteen dat het bestreden besluit de in het eerste middel aangevoerde bepalingen schendt doordat het regels bevat die ertoe strekken te verzekeren dat documenten die toebehoren aan de provincies, de gemeenten, de binnengemeentelijke territoriale organen, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de kerkfabrieken en de andere instellingen belast met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten, de polders en wateringen en andere gemeentelijke en provinciale instellingen die als een openbare instelling worden aangemerkt op lange termijn worden bewaard, terwijl enkel de federale overheid bevoegd is om dergelijke regels aan te nemen. De verzoekende partij verduidelijkt dat dit meer in het bijzonder geldt voor (1.) hoofdstuk 2 van het bestreden besluit doordat het voorziet in regels met betrekking tot de kwaliteit en het toezicht gedurende de volledige levenscyclus van archiefdocumenten van de voormelde overheden, terwijl de federale overheid exclusief bevoegd is om het toezicht te regelen op deze archiefdocumenten met het oog op de lange termijn - bewaring en (2.) hoofdstuk 3 van het bestreden besluit doordat het voorziet in de oprichting van selectiecommissies voor gemeenten, provincies, OCMW's, erediensten en polders en wateringen, alsook in regels met betrekking tot de selectie van archiefdocumenten van deze overheden, terwijl de federale overheid exclusief bevoegd is om de selectie te regelen, te bepalen welke documenten

vernietigd kunnen of mogen worden, onder welke modaliteiten dit kan gebeuren, alsook om de definitieve bestemming van archiefdocumenten te regelen en te bepalen.

De verzoekende partij zet nog uiteen dat het bestreden besluit de “goede, geordende en toegankelijke staat van archiefdocumenten” (hoofdstuk 2) regelt, evenals de selectiecommissies en selectielijsten (hoofdstuk 3) en de ondersteuning van het archiefbeheer (hoofdstuk 4). Zij meent dat door regels aan te nemen die betrekking hebben op de langetermijnbewaring en de selectie van archiefdocumenten van de provincies, de gemeenten, de binnengemeentelijke territoriale organen, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de kerkfabrieken en de andere instellingen, belast met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten, de polders en wateringen en andere gemeentelijke en provinciale instellingen die als openbare instelling worden aangemerkt, het bestreden besluit de in het middel aangevoerde bepalingen schendt. Zij preciseert dat de in het bestreden besluit vervatte regels met betrekking tot de zorg en het beheer (hoofdstuk 2) van toepassing zijn “gedurende de volledige levenscyclus van archiefdocumenten van de creatie, verwerving of ontvangst tot aan de eventuele vernietiging” ervan en dit terwijl de federale overheid exclusief bevoegd is om met het oog op de langetermijnbewaring het toezicht te regelen op de bewaring van voormelde documenten. Dat toezicht komt, zo stelt de verzoekende partij, krachtens hoofdstuk 2 van het koninklijk besluit van 18 augustus 2010 ‘tot uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de archiefwet van 24 juni 1955’ de algemeen rijksarchivaris toe door onder meer “aanbevelingen te doen en richtlijnen op te stellen over het beheer, de ordening, de toegankelijkheid en de bewaring van archieven, alsook om de bewaring te bewaken, inspecties uit te oefenen en vaststellingen te doen”. Hoofdstuk 3 van het bestreden besluit regelt dan weer de definitieve bestemming van archieven via de oprichting van selectiecommissies en het opmaken van selectielijsten. Het bevat de regels die de archiefdocumenten aanwijzen die voor blijvende bewaring dan wel voor vernietiging in aanmerking komen en beogen aldus de definitieve bestemming van de archiefdocumenten te regelen waardoor zij onmiskenbaar betrekking hebben op de

langetermijnbewaring, die de federale overheid toekomt. Door te voorzien in de oprichting van selectiecommissies, alsook in regels betreffende de selectie van archiefdocumenten voor de betrokken overheden schendt hoofdstuk 3 van het bestreden besluit de bevoegdheidsverdelende regels aangezien de federale overheid “exclusief bevoegd [is] om de selectie te regelen, te bepalen welke documenten vernietigd kunnen/mogen worden (en onder welke modaliteiten dit kan gebeuren), alsook om de definitieve bestemming van archiefdocumenten te regelen en te bepalen”. Het scheppen van “een mogelijkheid om een vertegenwoordiger van het Algemeen Rijksarchief aan te duiden volstaat niet aangezien het om een exclusieve federale bevoegdheid gaat”. Bovendien staat het bestreden besluit haaks op de federale regeling met betrekking tot selectie en vernietiging en meer bepaald met hoofdstuk 3 van het koninklijk besluit van 18 augustus 2010 dat erin voorziet dat het aan de algemeen rijksarchivaris of zijn gemachtigden toekomt om de wetenschappelijke, historische en maatschappelijke waarde van archieven in te schatten en te beslissen over de definitieve bestemming ervan via selectielijsten. Ten slotte, bij artikel 1 *iuncto* artikel 4, 6° tot 9°, van het bestreden besluit worden bepaalde archiefdocumenten uitgesloten van het toepassingsgebied ervan doch die beperking volstaat niet om de bevoegdheidsverdelende regels te respecteren. Immers, de hoofdstukken 2 en 3 van het bestreden besluit strekken ertoe te verzekeren dat documenten van de gemeenten, de provincies, de OCMW's, de erediensten en de polders en wateringen op lange termijn worden bewaard zodat het bestreden besluit “in de hoofdstukken 2 en 3 alsnog regelt wat het krachtens artikel 1 uitsluit of lijkt te willen uitsluiten van het toepassingsgebied en (...) ook niet toegestaan is krachtens de bevoegdheidsverdelende regels”.

Wat de vernietiging van het bestreden besluit in zijn geheel betreft, stelt de verzoekende partij nog dat hoofdstuk 1 (artikel 1) - dat een aantal definities bevat -, hoofdstuk 4 – dat de ondersteuning regelt - en hoofdstuk 5 (slotbepalingen) ondeelbaar zijn met de hoofdstukken 2 en 3 zodat zij mee vernietigd dienen te worden. Wat hoofdstuk 4 in het bijzonder betreft, meent zij dat er “bijkomend op [kan] gewezen worden dat het voorziet in de oprichting van een

steunpunt voor bestuurlijke-administratieve archiefwerking”. De activiteiten van dit steunpunt kunnen zich naar het oordeel van de verzoekende partij in elk geval niet uitstrekken tot archieven van de provincies, de gemeenten, de binnengemeentelijke territoriale organen, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de kerkfabrieken en de andere instellingen belast met het beheer van de temporeliën van de erkende erediensten, de polders en wateringen en andere gemeentelijke en provinciale instellingen die als een openbare instelling worden aangemerkt. Zij verwijst daartoe naar het advies 47.624/AV van de afdeling Wetgeving van 23 februari 2010 omtrent het voorontwerp van decreet dat tot het Archiefdecreet heeft geleid en “dat de verspreide bevoegdheidsverdeling inzake het archiefwezen een gecoördineerde aanpak en het centraliseren van archieven niet mogelijk maakt”. De verzoekende partij wijst er op dat de afdeling Wetgeving in zijn advies “suggereerde dat desgevallend een samenwerkingsakkoord afgesloten kan worden hieromtrent, dan wel toepassing gemaakt kan worden van artikel 6bis, §3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen die de federale overheid ertoe machtigt initiatieven te nemen voor het wetenschappelijk onderzoek in aangelegenheden die tot de bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten behoren”. Voorts stelt de verzoekende partij “in ondergeschikte orde”, voor zover het gehele hoofdstuk 4 niet zou worden vernietigd, het in elk geval vernietigd moet worden in de mate dat de taken van het steunpunt zich uitstrekken tot archieven van de provincies, de gemeenten, de binnengemeentelijke territoriale organen, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de kerkfabrieken en de andere instellingen belast met het beheer van de temporeliën van de erkende erediensten, de polders en wateringen en andere gemeentelijke en provinciale instellingen die als een openbare instelling worden aangemerkt. De verzoekende partij voegt, wat het eerste middel betreft, nog toe dat het bestreden besluit ook de gemeenschaps- en gewestbevoegdheden te buiten gaat “onder meer inzake het cultureel patrimonium (artikel 4, 4°, BWHI) en de ondergeschikte besturen (artikel 6, §1, VIII, eerste lid, 1°, BWHI) ”.

In haar memorie van wederantwoord repliceert de verzoekende partij dat de verwerende partijen niet kunnen worden gevolgd waar zij stellen dat het bestreden besluit slechts geldt voor de archiefdocumenten die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 1 van het bestreden besluit en niet voor de in datzelfde artikel uitgesloten documenten zodat de hoofdstukken 2 en 3 van het bestreden besluit in het licht van dat (aldus) beperkte toepassingsgebied moet worden gelezen. Zij oordeelt dat het bestreden besluit wel degelijk de bevoegdheidsverdelende regels schendt zoals die zijn verduidelijkt in de eerder genoemde arresten van het Grondwettelijk Hof en de Raad van State. De beperking van het toepassingsgebied in artikel 1 van het bestreden besluit “volstaat niet om de federale bevoegdheden afdoende te vrijwaren”. Minstens moet worden vastgesteld dat de hoofdstukken 2 tot 4 van het bestreden besluit zo zijn gesteld “dat ze geen rekening houden met de beperking van het toepassingsgebied, zoals bedoeld in artikel 1 van het bestreden besluit en aldus de bevoegdheidsverdelende regels schenden”. Dat het bestreden besluit de gemeenschaps- en de gewestbevoegdheid te buiten gaat blijkt volgens de verzoekende partij in het bijzonder uit artikel 8 ervan dat voorziet in de oprichting van afzonderlijke selectiecommissies voor gemeenten, provincies, OCMW's, erediensten en de polders en de wateringen die tot taak hebben de definitieve bestemming en de vernietiging van archiefdocumenten te bepalen, terwijl de gemeenschappen en de gewesten slechts bevoegdheden hebben ten aanzien van de documenten van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de ‘extern verzelfstandiging en samenwerking’ van de OCMW's in de zin van titel VIII van het OCMW-decreet en de andere gemeentelijke en provinciale instellingen in de zin van artikel 4, 9°, van het decreet van 9 juli 2010 ‘betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking’ die *niet* als openbare instellingen worden aangemerkt. Als de verwerende partijen met het beperken van het toepassingsgebied in artikel 1 van het bestreden besluit daadwerkelijk de bedoeling zouden hebben gehad de exclusieve federale bevoegdheid ter zake te respecteren, dan kunnen zij de voormelde selectiecommissies niet oprichten. Het bestreden besluit beoogt wel degelijk de langetermijnbewaring van archiefdocumenten te regelen. De selectie en vernietiging van archieven van gemeenten, provincies, OCMW's, erediensten en

de polders en de watering en betreffen een federale bevoegdheid die geregeld wordt door het koninklijk besluit van 18 augustus 2010, en de met het bestreden besluit opgerichte selectiecommissies doorkruisen de federale aanpak en de actuele praktijk in het werkveld. Voorts gaat het niet op te stellen “dat het niet aan de federale overheid toekomt om te beslissen wanneer het ‘levend archief’ ‘dood archief’ wordt.” Het betreft een federale bevoegdheid waarbij in een overbrengingstermijn van in beginsel dertig jaar wordt voorzien. Vanaf dan worden documenten geacht geen nut meer te hebben voor de administratief-bestuurlijke functie en bijgevolg tot het “dood archief” te behoren, met dien verstande dat ervan kan worden afgeweken in onderling overleg. Die termijn is voorts objectief en redelijk verantwoord. De verzoekende partij benadrukt dat uit het arrest nr. 57/2012 van het Grondwettelijk Hof blijkt dat zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten bevoegd zijn om de bewaring te regelen van documenten die zich bij de openbare overheden bevinden, doch met dien verstande dat de federale overheid er op gericht is de lange termijn - bewaring te verzekeren, terwijl de gemeenschaps- en gewestbevoegdheid er op gericht is om de bewaring met het oog op de bestuurlijk-administratieve functie van documenten te vrijwaren. De bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten inzake bewaring met het oog op de bestuurlijk-administratieve functie van documenten die aan openbare overheden toebehoren, wordt met andere woorden begrensd door de federale bevoegdheid inzake de lange termijn - bewaring van documenten die aan diezelfde openbare overheden toebehoren. Hieruit volgt dat het tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort om te regelen dat de algemeen rijksarchivaris overeenkomstig het koninklijk besluit van 18 augustus 2010 met het oog op de langetermijnbewaring, toezicht uitoefent op de wijze waarop de openbare overheden de archieven beheren, onder andere door aanbevelingen te doen en richtlijnen op te stellen over het beheer, de ordening, de toegankelijkheid en de bewaring van archieven alsook om de bewaring te bewaken, inspecties uit te voeren en vaststellingen te doen. Nochtans bevat hoofdstuk 2 van het bestreden besluit regels die ertoe strekken archiefdocumenten op lange termijn te bewaren en gaat het aldus de bevoegdheid van de gemeenschappen en gewesten te buiten. Die regels met betrekking tot de zorg en

het beheer zijn van toepassing gedurende de volledige levenscyclus van archiefdocumenten van de creatie, verwerving of ontvangst tot aan de eventuele vernietiging. Het is evenwel de federale overheid die overeenkomstig artikel 6bis, § 2, 4°, van de BWHI exclusief bevoegd is om met het oog op de lange termijn -bewaring het toezicht te regelen op de bewaring van de voormelde archieven. Het bestreden besluit dient bijgevolg integraal te worden vernietigd.

In haar laatste memorie herhaalt de verzoekende partij wat zij reeds eerder heeft uiteengezet. Zij benadrukt dat de tekst van het bestreden besluit niet zo kan worden gelezen dat het in overeenstemming is met het arrest nr. 57/2012 van het Grondwettelijk Hof. De bepalingen van hoofdstuk 2 van het bestreden besluit zijn onverenigbaar met dat arrest omdat uit de tekst van het bestreden besluit blijkt dat het van toepassing is op documenten doorheen de volledige levenscyclus en betrekking heeft op de langetermijnbewaring én selectie. Wat hoofdstuk 3 van het bestreden besluit betreft, stelt de verzoekende partij dat aangezien de gemeenschappen en gewesten niet bevoegd zijn voor de selectie en vernietiging van documenten van gemeenten, provincies, OCMW's, erediens ten en polders en wateringen, de conclusie moet zijn dat met het bestreden besluit geen selectiecommissies “in eigenlijke zin” kunnen worden opgericht. De essentie van de selectie en de taak van een selectiecommissie bestaat er in te bepalen of een document blijvend moet worden bewaard of kan worden vernietigd wat, wat de laatst vermelde overheidsinstellingen betreft, tot de kern van de federale bevoegdheid behoort en geregeld wordt in het koninklijk besluit van 18 augustus 2010 tot uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de Archiefwet van 24 juni 1955. De bevoegdheid van de gemeenschappen en gewesten op het vlak van het toezicht, de selectie en de vernietiging is, wat de ondergeschikte besturen betreft, beperkt tot (1) de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, (2) de externe verzelfstandiging en samenwerking van de OCMW's in de zin van titel VIII van het decreet van 19 december 2008 ‘betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn’ en (3) tot de andere gemeentelijke en provinciale instellingen in de zin van artikel 4, 9° van het Archiefdecreet die *niet* als openbare instellingen (in de zin van de Archiefwet) worden aangemerkt. Tot slot, zet de

verzoekende partij nog omstandig uiteen dat de federale overheid bevoegd is inzake “de overbrenging” wat blijkt uit het genoemde arrest van het Grondwettelijk Hof (nr. 57/2012) en het arrest van de Raad van State nr. 226.018 van 10 januari 2014. De federale overheid is immers bevoegd om de overbrengingstermijn te regelen van documenten wat impliceert dat documenten vanaf dan geacht worden geen nut meer te hebben voor de administratief-bestuurlijke functie en, bijgevolg, tot het dood archief te behoren, zij het dat van die termijn kan worden afgeweken wanneer documenten na dertig jaar nog een administratief nut hebben voor het betrokken bestuur. De verzoekende partij adstrueert haar stelling door te wijzen op de overbrengingsregeling in de federale archiefwetgeving en de interactie met de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten ten aanzien van documenten die (nog) een nut hebben voor de administratie, het arrest van het Grondwettelijk Hof waaruit blijkt dat “de federale overheid bevoegd is voor alle aangelegenheden die geregeld worden in de federale archiefwet van 1955 zoals die bestond op het ogenblik van de totstandkoming van artikel 6bis, § 2, 4°, BWHI, zo ook de overbrengingstermijn” en, tot slot, het feit dat de 30-jarige overbrengingstermijn zoals die in de federale regelgeving is voorzien een objectief en redelijk verantwoorde termijn is. Bondig samengevat, het is de federale overheid die bevoegd is om de overbrengingstermijn te regelen van documenten en die dus van dat ogenblik af (dertigjarige termijn) geacht worden geen nut meer te hebben voor de administratief-bestuurlijke functie en bijgevolg tot het dood archief behoren ten aanzien van gemeenten, provincies en de openbare instellingen die aan hun controle of toezicht zijn onderworpen; onverminderd, eventuele afwijkingen.

Beoordeling

5. Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest nr. 57/2012 van 3 mei 2012 gesteld dat de federale overheid “als enige bevoegd [is] om niet alleen de organisatie en de werking van de wetenschappelijke instelling genaamd ‘het Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief in de provinciën’ te regelen, maar ook

de ‘onderzoeksactiviteiten en [...] activiteiten van openbare dienstverlening’ die de betrokken instelling op 7 december 1996 uitoefende” (r.o. B.10.5.1).

Op de datum die als uitgangspunt geldt, dit is 7 december 1996, waren sommige van die activiteiten beschreven in de Archiefwet van 24 juni 1955 zoals zij vóór de wijziging ervan bij de artikelen 126 tot 132 van de wet van 6 mei 2009 ‘houdende diverse bepalingen’ luidde.

Het Grondwettelijk Hof wijst in zijn arrest 57/2012 op artikel 5 van de Archiefwet zoals dat gold op 7 december 1996. Die bepaling voorzag erin dat de overheden bedoeld in artikel 1, eerste en tweede lid, van de Archiefwet geen bescheiden mogen vernietigen zonder toestemming van de algemene rijksarchivaris of van diens gemachtigden. De op 7 december 1996 in artikel 1, eerste lid, van de Archiefwet bedoelde overheden zijn “de rechtbanken der rechterlijke macht, de Raad van State, de Rijksbesturen en de provincies” die de door hen bewaarde bescheiden “van meer dan honderd jaar” verplicht, behoudens regelmatige vrijstelling, dienen neer te leggen in het Rijksarchief. De in artikel 1, tweede lid, van de destijds geldende Archiefwet bedoelde overheden zijn de gemeenten en de openbare instellingen die bescheiden van “meer dan honderd jaar oud”, behoudens de in het derde lid bedoelde geval, kunnen neerleggen in het Rijksarchief. Zonder dat verbod, zo benadrukt het Grondwettelijk Hof, zou het doel van de Archiefwet, namelijk de organisatie, in het belang van de geschiedkundige opzoeken van een degelijke archiefdienst, niet kunnen worden bereikt. Het verbod in de hoger genoemde Archiefwet om bescheiden te vernietigen zonder voorafgaande toelating had, aldus het Grondwettelijk Hof, niet enkel betrekking op de openbare overheden die ertoe gehouden waren hun bescheiden in het Rijksarchief neer te leggen. Het gold ook voor die openbare overheden die niet ertoe waren gehouden een dergelijke neerlegging te verrichten doch die dit, behoudens de in artikel 1, derde lid, van de Archiefwet bedoelde uitzondering, facultatief konden doen.

Bovendien bepaalde artikel 6 van diezelfde Archiefwet zoals deze destijds gold, dat de stukken die bewaard worden door de in artikel 1, eerste en tweede lid, van de Archiefwet bedoelde overheden, onder het toezicht staan van de algemene rijksarchivaris of van diens gemachtigden. Ook die regel, zo overweegt het Grondwettelijk Hof, gold eveneens voor de overheden die niet ertoe verplicht waren hun archieven neer te leggen, te dezen de gemeenten en de openbare instellingen bedoeld in artikel 1, tweede lid, van de Archiefwet.

Het Grondwettelijk Hof stelt voorts dat enkel de federale overheid bevoegd is “om regels aan te nemen die ertoe strekken te verzekeren dat de documenten die geen nut meer hebben voor de administratie (lees: het zgn. dood archief) en die aan de provincies, de gemeenten en de openbare instellingen toebehoren, op lange termijn worden bewaard. Die regels hebben onder meer betrekking op het toezicht op die documenten, op de selectie van de documenten die al dan niet kunnen worden vernietigd en op de voorwaarden en modaliteiten van een eventuele vernietiging” (r.o. B.11.1).

Omdat het bij het Grondwettelijk Hof bestreden Archiefdecreet van toepassing is op documenten die aan de gemeenten, de provincies en de hiervoor bedoelde openbare instellingen toebehoren en de in artikel 3, 2° van het Archiefdecreet vermelde definitie van “archiefdocumenten” zowel de documenten omvat die nog een nut hebben voor de administratie als die welke geen nut meer hebben voor de administratie, heeft het Grondwettelijk Hof artikel 3, 2° van het Archiefdecreet vernietigd in zoverre het tot gevolg heeft dat de artikelen 5 tot 9, 11 en 12 van datzelfde decreet van toepassing zijn op de documenten die *geen* nut meer hebben voor de administratie en die aan de gemeenten, aan de provincies en aan de hiervoor genoemde openbare instellingen toebehoren.

In datzelfde arrest erkent het Grondwettelijk Hof daarentegen dat het Vlaamse Gewest in beginsel bevoegd is om de bewaring te regelen van documenten die nog een nut hebben voor de administratie (lees: het zgn. levend archief) en die toebehoren aan de polders en de wateringen, de kerkfabrieken en de

andere instellingen belast met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten, alsook aan de provinciale, de gemeentelijke instellingen en de binnengemeentelijke territoriale organen. Het Grondwettelijk Hof oordeelt nog dat het wenselijk kan worden geacht dat de toepassing van de regels betreffende de bewaring van de documenten die nog een nut hebben voor de administratie en die toebehoren aan de hiervoor genoemde openbare instellingen moeiteloos bestaanbaar is met die van de federale regels met betrekking tot de bewaring van documenten die geen nut meer hebben voor de administratie en die ook aan die openbare overheden toebehoren doch dat het voor de uitoefening van de betrokken gemeenschaps- en gewestbevoegdheden te dezen niet noodzakelijk is dat de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest regels aanneemt die de federale overheid dient aan te nemen (r.o. B.13.3.3.). De toepassing van de artikelen 5 tot 9, 11 en 12 van het Archiefdecreet op de documenten die *geen* nut meer hebben voor de administratie en die aan de provincies, de gemeenten en de hiervoor vermelde openbare overheden toebehoren, hebben immers een meer dan marginale weerslag op de uitoefening door de federale overheid van haar eigen bevoegdheid. De inachtneming van de regels met betrekking tot de bewaring, de selectie en de vernietiging van die documenten, aldus het Grondwettelijk Hof, “blijkt niet bestaanbaar met het uitvoeren van bepaalde activiteiten van de wetenschappelijke instelling genaamd ‘Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën’, zoals beschreven in de artikelen 1, 5 en 6 van de Archiefwet, zoals zij op 7 december 1996 luiden” (r.o. B.13.4.).

Evenmin is de Vlaamse overheid bevoegd voor de archiefdocumenten die toebehoren aan de provincies, de gemeenten en de binnengemeentelijke territoriale organen, die nog een nut hebben voor de administratie (lees: het levend archief), en die betrekking hebben op de federale bevoegdheden bedoeld in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje, BWHI en in het tweede lid van datzelfde artikel 6, § 1.

6. De Raad van State stelt te dezen vast dat het bestreden besluit uitvoering verleent aan de artikelen 5, 7, 10 en 11 van het Archiefdecreet. Het legt

de regels vast inzake de goede, geordende en toegankelijke staat van archiefdocumenten, regelt de oprichting, samenstelling en werking van de selectiecommissies die selectielijsten moeten opstellen, evenals de bekrachtiging van die lijsten door de Vlaamse regering en, tot slot, de ondersteuning van het archiefbeheer door de oprichting van een steunpunt voor bestuurlijk-administratieve archiefwerking. In de aanhef van het bestreden besluit wordt verwezen naar het arrest nr. 57/2012 van het Grondwettelijk Hof en in artikel 1, tweede lid, van het bestreden besluit, wordt uitdrukkelijk bepaald dat van het bestreden besluit zijn uitgesloten, eensdeels, 1° de archiefdocumenten die geen nut meer hebben voor de administratie en die aan de gemeenten en de districten, aan de provincies en aan de in artikel 4, 6° tot 9°, van het Archiefdecreet openbare instellingen toebehoren en, anderdeels, 2° de archiefdocumenten die aan de gemeenten en de districten en aan de provincies toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie én die betrekking hebben op een federale aangelegenheid.

Op die wijze wordt alvast formeel tegemoet gekomen aan de interpretatie gegeven in het arrest 57/2012.

7. Uit de uiteenzetting van het eerste middel door de verzoekende partij blijkt evenwel dat haar grief er wezenlijk in bestaat dat aangezien de hoofdstukken 2 en 3 van het bestreden besluit ertoe strekken te verzekeren dat documenten van de gemeenten, de provincies, de OCMW's, de eredielen en de polders en wateringen op lange termijn worden bewaard, het bestreden besluit “alsnog regelt wat het krachtens artikel 1 uitsluit of lijkt te willen uitsluiten van het toepassingsgebied en (...) ook niet toegestaan is krachtens de bevoegdheidsverdelende regels”. Die regels van het bestreden besluit met betrekking tot de zorg en het beheer (hoofdstukken 2 en 3) zijn immers van toepassing gedurende de volledige levenscyclus van archiefdocumenten van de creatie, verwerving of ontvangst tot aan de eventuele vernietiging terwijl het de federale overheid is die, overeenkomstig artikel 6bis, § 2, 4°, van de BWHI, exclusief bevoegd is om met het oog op de langetermijnbewaring het toezicht te regelen op de bewaring van de

voormelde archieven. Met het bestreden besluit kunnen volgens haar dan ook geen selectiecommissies “in eigenlijke zin” worden opgericht. Minstens moet worden vastgesteld dat de hoofdstukken 2 tot 4 van het bestreden besluit zo zijn gesteld “dat ze geen rekening houden met de beperking van het toepassingsgebied, zoals bedoeld in artikel 1 van het bestreden besluit en aldus de bevoegdheidsverdelende regels schenden”. Kortom, het bestreden besluit doet niet wat het ogenschijnlijk zegt te doen. De argumentatie van de verzoekende partij komt er in wezen op neer dat het bestreden besluit de bevoegdheden van de Vlaamse overheid te buiten gaat en de bepalingen van de hoofdstukken 2 en 3 van het bestreden besluit onverenigbaar zijn met arrest 57/2012 van het Grondwettelijk Hof omdat uit de tekst van het bestreden besluit blijkt dat het van toepassing is op documenten doorheen de volledige levenscyclus en betrekking heeft op de langetermijnbewaring én selectie. De gemeenschappen en gewesten zijn volgens haar niet bevoegd voor de selectie en vernietiging van documenten van gemeenten, provincies, OCMW's, erediensten en polders en wateringen. Zij kunnen geen selectiecommissies “in eigenlijke zin” oprichten wat deze overheden betreft noch bepalen, wat deze overheden betreft, wanneer documenten geen nut meer hebben voor de administratie. Zij verwijst daartoe inzonderheid naar de artikelen 5 en 6 van de Archiefwet zoals die gold op 7 december 1996 en het arrest van het Grondwettelijk Hof waaruit volgens de verzoekende partij blijkt dat “de federale overheid bevoegd is voor alle aangelegenheden die geregeld worden in de federale archiefwet van 1955 zoals die bestond op het ogenblik van de totstandkoming van artikel 6bis, § 2, 4°, BWHI, zo ook de overbrengingstermijn”.

De verzoekende partij kan worden gevolgd waar zij stelt dat het Grondwettelijk Hof in zijn arrest 57/2012 wijst op het in artikel 5 van de Archiefwet (zoals dat op 7 december 1996 gold) vervatte verbod tot vernietiging van bescheiden zonder toestemming van de algemene rijksarchivaris of van diens gemachtigde dat gold zowel voor de overheden die tot neerlegging van hun bescheiden in het Rijksarchief waren verplicht als voor deze die daartoe niet waren verplicht zoals de gemeenten en de openbare instellingen. Zonder dat verbod, zo overweegt het Grondwettelijk Hof, zou immers het doel van de wet, namelijk de

organisatie in het belang van de geschiedkundige opzoekingen van een degelijke archiefdienst, niet kunnen worden bereikt. Tevens wijst het Grondwettelijk Hof op het toezicht op bescheiden van de algemene rijksarchivaris of diens gemachtigden als bedoeld in artikel 6 van diezelfde Archiefwet dat eveneens gold zowel voor de tot neerlegging verplichte overheden als voor deze die dit facultatief konden doen (r.o. B.10.5.6 en B.10.5.7). Het Grondwettelijk Hof besluit in zijn arrest dat “enkel de federale overheid bevoegd is om regels aan te nemen die ertoe strekken te verzekeren dat documenten die *geen* nut meer hebben voor de administratie en die aan de provincies, de gemeenten en de openbare instellingen toebehoren op lange termijn worden bewaard. Die regels hebben onder meer betrekking op het toezicht op die documenten, op de selectie van de documenten die al dan niet kunnen worden vernietigd en op de voorwaarden en de modaliteiten van een eventuele vernietiging” (r.o. B.11.1). Het Grondwettelijk Hof stelt evenzeer dat het het Vlaamse Gewest is dat in beginsel bevoegd is om de *bewaring* te regelen van de documenten die nog een nut hebben voor de administratie (lees: levend archief) en die toebehoren aan de polders en de wateringen, de kerkfabrieken en de andere instellingen belast met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten, alsook aan de provinciale instellingen, de gemeentelijke instellingen en de binnengemeentelijke territoriale organen, de documenten die aan de provincies en aan de gemeenten toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie en die betrekking hebben op federale aangelegenheden uitgezonderd.

De cesuur loopt aldus, wat de genoemde overheden betreft, tussen de gewestbevoegdheid voor (behoudens de archiefdocumenten die aan de gemeenten en de districten en aan de provincies toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie én die betrekking hebben op een federale aangelegenheid) het levend archief enerzijds en de bevoegdheid van de federale overheid voor het dood archief anderzijds.

8. Aan artikel 5 van de Archiefwet is uitvoering verleend bij het koninklijk besluit van 18 augustus 2010 ‘tot uitvoering van artikelen 1, 5 en 6bis van de archiefwet van 24 juni 1955’ en het koninklijk besluit van dezelfde datum

‘tot uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de archiefwet van 24 juni 1955’. Dat laatste koninklijk besluit verleent zoals het opschrift ervan aangeeft, uitvoering aan de artikelen 5 en 6 van de Archiefwet. Het eerst genoemde koninklijk besluit bevat, naast een aantal definities, de regels inzake de overbrenging van archieven van overheden naar het Rijksarchief, evenals van particuliere archieven. Het tweede koninklijk besluit bevat, naast een aantal definities, de regels inzake het toezicht op de bewaring van archieven door de overheden evenals de regels inzake de vernietiging van archieven. In die beide besluiten wordt het begrip archieven op gelijke wijze omschreven, namelijk “alle documenten die ongeacht hun datum, materiële vorm, ontwikkelingsstadium of drager naar hun aard bestemd zijn om te berusten onder een overheid of een privaat persoon, een vennootschap of een vereniging van privaat recht die ze heeft ontvangen of opgemaakt uit hoofde van zijn of haar activiteiten, zijn of haar taken of tot vastlegging van zijn of haar rechten en plichten. De documenten vermeld in het vorige lid omvatten eveneens deze die deel uitmaken van het domein van de Belgische Staat en zijn rechtsvoorgangers door vrijwillige verwerving of verwerving tegen betaling, incorporatie, secularisering, nationalisatie, confiscatie, rechtsovergang, schenking of legaat”.

Met arrest nr. 226.018 van 10 januari 2014 heeft de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het verzoek tot vernietiging dat het Vlaamse Gewest tegen beide koninklijke besluiten van 18 augustus 2010 had ingesteld, verworpen. In het genoemde arrest nr. 226.018 wordt met verwijzing naar het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 57/2012 geoordeeld:

“18. [...] beide bestreden besluiten [geven] uitvoering aan bepalingen uit de archiefwet van 24 juni 1955, waarbij ze bepaalde aspecten regelen inzake de bewaring van archieven, namelijk de overbrenging van archieven van overheden naar het Rijksarchief, de overbrenging van particuliere archieven (eerste bestreden besluit), alsook het toezicht op de bewaring van de archieven door de overheden en de vernietiging van archieven (tweede bestreden besluit).

Beide bestreden besluiten zijn van toepassing op de overheden zoals die worden omschreven in artikel 1 van de archiefwet van 24 juni 1955. Daartoe behoren ook de gemeenten, provincies en ‘de openbare instellingen’ die aan hun controle of administratief toezicht onderworpen zijn. De in beide besluiten bepaalde regeling heeft betrekking op ‘archieven’ die in beide besluiten op een gelijke wijze reglementair zijn omschreven.

De algemene wijze waarop dit begrip ‘archieven’ is omschreven, samen gelezen met de omschrijving van het begrip ‘overheden’, kan in die zin worden geïnterpreteerd dat onder dit begrip ook documenten zijn begrepen van gemeenten, provincies en van de voornoemde openbare instellingen, die nog een nut hebben voor de administratie – het zogenaamd ‘levend archief’ – en die zijn opgesteld ter uitvoering van regelgeving in materies waarvoor de gewesten bevoegd zijn. In die zin gelezen, kunnen beide bestreden besluiten niet ten volle worden ingepast in de hiervoor uiteengezette bevoegdheidsverdelende regels.

19. Aan deze bepaling van ‘archieven’ kan echter een andere interpretatie worden gegeven. Indien de Koning immers een regelgeving tot stand brengt, dan dient ervan te worden uitgegaan dat Hij zijn bevoegdheid aanwendt op een wijze die bestaanbaar is met de hogere rechtsnormen waartoe de door de verzoekende partij geschonden geachte bevoegdheidsverdelende regels behoren.

Aangezien zoals hiervoor is opgemerkt, de federale overheid geen bevoegdheid heeft om de bewaring te regelen van documenten die nog een nut hebben voor de administratie en die toebehoren aan toezicht onderworpen worden, en die zijn opgesteld ter uitvoering van regelgeving in materies waarvoor de gewesten bevoegd zijn, betekent dit dat de enige wettig mogelijke interpretatie van het begrip ‘archieven’ in beide bestreden besluiten, inhoudt dat onder dit begrip niet zijn begrepen de documenten van gemeenten, provincies en openbare instellingen die aan hun controle of administratief toezicht zijn onderworpen die nog een nut hebben voor de administratie en die zijn opgesteld ter uitvoering van regelgeving waarvoor de gewesten thans bevoegd zijn.

Onder dat voorbehoud van interpretatie, is het begrip ‘archieven’ niet strijdig met de door de verzoekende partij geschonden geachte bevoegdheidsverdelende regels, noch worden deze miskend door de bestreden besluiten.”

9. Artikel 5, § 2, van het Archiefdecreet bepaalt dat elke zorgdrager de onder hem berustende documenten in goede geordende en toegankelijke staat brengt en bewaart “gedurende de volledige levenscyclus, van de creatie, verwerving of ontvangst tot aan de eventuele vernietiging”. Met toepassing van het arrest van het Grondwettelijk Hof geldt die bepaling niet voor de bescheiden die toebehoren aan de polders en de watering, de kerkfabrieken en de andere instellingen belast met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten, alsook aan de provinciale instellingen, de gemeentelijke instellingen en de binnengemeentelijke territoriale organen en die geen nut meer hebben voor de administratie (lees: het dood archief); noch overigens voor de documenten die aan de provincies en de gemeenten toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie en die betrekking hebben op een federale aangelegenheid.

De uitvoeringsbevoegdheid die te dezen is gegeven aan de Vlaamse regering door artikel 5, § 3, van het Archiefdecreet om de nadere regels

vast te stellen inzake de goede, geordende en toegankelijke staat van archiefdocumenten, en het in uitvoering daarvan genomen bestreden besluit dient dan ook te worden gelezen in overeenstemming met het vernietigingsarrest 57/2012, wat bovendien ook blijkt uit de definitie van de uitgesloten archiefdocumenten zoals omschreven in artikel 1, tweede lid, van het bestreden besluit.

Er is dan ook geen schending van de bevoegdheidsverdelende regels voorhanden doordat het bestreden besluit de staat van de archiefdocumenten die niet zijn uitgesloten van het toepassingsgebied ervan, regelt. Het bestreden besluit is luidens artikel 1, tweede lid immers niet van toepassing op de documenten die toebehoren aan de provincies, de gemeenten en de hiervoor genoemde openbare instellingen en documenten die geen nut meer hebben voor de administratie noch op deze die wel nog een nut hebben doch betrekking hebben op een federale aangelegenheid. De verwijzing van de verzoekende partij naar “de volledige levenscyclus, van de creatie, verwerving of ontvangst tot aan de eventuele vernietiging” van archiefdocumenten - zoals dit is opgenomen in het niet door het Grondwettelijk Hof vernietigde artikel 5, § 2, van het Archiefdecreet - dient te worden gelezen in overeenstemming met de interpretatie gegeven in voormeld arrest van het Grondwettelijk Hof. De documenten van gemeenten, provincies en “openbare instellingen” die aan hun controle of administratief toezicht zijn onderworpen en die nog een nut hebben voor de administratie (lees: het levend archief), vallen buiten de federale bevoegdheid.

Daarenboven moet bij de toepassing van voornoemde koninklijke besluiten van 8 augustus 2010 rekening worden gehouden met het feit dat het vernietigingsberoep bij arrest nr. 226.018 werd verworpen onder voorbehoud van interpretatie, en dat de verwerende partijen dan ook met het bestreden besluit mogen regelen wat volgens de Raad van State - meer bepaald zoals omschreven in rubriek 19 van het arrest nr. 226.018 - niet behoort tot de federale bevoegdheid.

De loutere oprichting en samenstelling van de selectiecommissies (artikelen 8 tot en met 12 van het bestreden besluit) en de regeling van de werking ervan (artikelen 13 tot en 19) kunnen niet in strijd met de bevoegdheidsverdelende regels worden bevonden, gelet op het feit dat artikel 11 van het Archiefdecreet, waarvan hoofdstuk 3 van het bestreden besluit de uitvoering verzekert, evenzo moet worden geïnterpreteerd overeenkomstig de interpretatie gegeven in het vernietigingsarrest 57/2012 zoals herhaald in het toepassingsgebied van het bestreden besluit.

De bevoegdheidsverdelende regels zijn niet geschonden doordat de selectiecommissie voor gemeenten, provincies, OCMW's, erediensten en polders en wateringen een minimale bewaartermijn oplegt wegens het nut van de documenten en dat zij bepaalt wanneer archiefdocumenten behoren tot het dood archief (cfr. artikel 20, 3°, b) en d), van het bestreden besluit). Bij het ontwerpen van een selectielijst - die door het niet - vernietigde artikel 3, 4°, van het Archiefdecreet wordt gedefinieerd als “staat van categorieën archiefdocumenten die voor blijvende bewaring dan wel voor vernietiging in aanmerking komen [...]” - moet rekening worden gehouden met het vernietigingsarrest 57/2012 en de bevoegdheid van de federale overheid voor het dood archief, met inbegrip van artikel 5 van de Archiefwet van 24 juni 1955.

Meer concreet houdt dit in dat artikel 20, 3°, d), van het bestreden besluit dat op algemene wijze bepaalt dat een selectielijst een classificatie bevat waarin (onder meer) voor elke categorie archiefdocumenten de definitieve bestemming na het verstrijken van de bewaartermijn wordt vermeld “namelijk vernietigen of bewaren”, moet worden gelezen in overeenstemming met de interpretatie verleend in het genoemde arrest van het Grondwettelijk Hof. Zo gelezen, doet en kan het geen afbreuk doen aan het in artikel 5 van de Archiefwet bedoelde verbod tot vernietiging voor de in artikel 1, eerste en tweede lid, van diezelfde wet bedoelde overheden.

10. Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

11. Het tweede middel is geput uit een schending van artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje en van artikel 6, §1, VIII, tweede lid, BWHI. De verzoekende partij zet in haar verzoekschrift uiteen dat de voornoemde bepalingen zijn geschonden doordat het bestreden besluit van toepassing is op archiefdocumenten die voortvloeien uit federale aangelegenheden en meer in het bijzonder “de federale bevoegdheden inzake de burgerlijke stand, de politie, de brandweer en de pensioenstelsels van het personeel en de mandatarissen van de ondergeschikte besturen bedoeld in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje en de archiefdocumenten die voortvloeien uit het federaal administratief toezicht zoals bedoeld in artikel 6, §1, VIII, tweede lid, BWHI, terwijl de federale overheid exclusief bevoegd is om de bewaring te regelen van die documenten, ongeacht of die documenten nog een administratief nut hebben. In de mate de Raad van State zou oordelen dat het bestreden besluit op die documenten niet van toepassing is, moet volgens de verzoekende partij in elk geval artikel 11 van het bestreden besluit worden vernietigd omdat die bepaling voorziet dat de selectiecommissies bevoegd zijn voor archiefdocumenten die voortvloeien uit federale bevoegdheden, terwijl de federale overheid bevoegd is voor die documenten, ongeacht of deze nog een administratief nut hebben. Zij verwijst daartoe naar het hoger genoemde arrest nr. 57/2012 van het Grondwettelijk Hof waaruit moet worden afgeleid dat de federale overheid exclusief bevoegd is om de bewaring te regelen van archiefdocumenten van de ondergeschikte besturen die betrekking hebben op een federale aangelegenheid. De verzoekende partij stelt dat bij artikel 1, tweede lid, van het bestreden besluit de archiefdocumenten die betrekking hebben op die federale aangelegenheden wel van het toepassingsgebied ervan zijn uitgesloten doch de navolgende hoofdstukken 2 en 3 bevatten desalniettemin regels die uitdrukkelijk van toepassing zijn op archiefdocumenten die voortvloeien uit federale bevoegdheden. Zij verwijst in het bijzonder naar artikel 11 van het bestreden besluit dat bepaalt dat “de selectiecommissies die

bevoegd zijn voor zorgdragers waar archiefdocumenten berusten die voortvloeien uit federale bevoegdheden onder hun leden een vertegenwoordiger van het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën [kunnen] tellen”. Het scheppen van die mogelijkheid, aldus de verzoekende partij, “volstaat niet, aangezien het om een exclusieve federale bevoegdheid gaat”. Zij meent dat in elk geval voormeld artikel 11 moet worden vernietigd.

In haar memorie van wederantwoord voegt ze nog toe dat de verwerende partijen niet geloofwaardig zijn waar zij voorhouden dat uit het bestreden besluit op geen enkele wijze zou voortvloeien dat de door het bestreden besluit opgerichte selectiecommissies zelf bevoegd zijn voor archiefdocumenten die voortvloeien uit federale bevoegdheden, nu zij zelf aangeven dat er “tal van selectiecommissies bevoegd zijn voor zorgdragers die beide soorten archiefdocumenten onder zich hebben”, te meer nu de gewesten en gemeenschappen in elk geval niet bevoegd zijn, zoals zij in haar eerste middel heeft uiteengezet, om de selectie en vernietiging te regelen van documenten van de provincies, gemeenten, binnengemeentelijke territoriale organen, andere provinciale en gemeentelijke instellingen die zijn te beschouwen als openbare instellingen, OCMW's, instellingen die van de OCMW's afhangen, andere dan deze bedoeld in titel VIII van het decreet van 19 december 2008, de kerkfabrieken en de andere instellingen die belast zijn met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten en de polders en de wateringen.

In haar laatste memorie, tot slot, benadrukt de verzoekende partij nogmaals dat het bestreden besluit van toepassing is op archiefdocumenten die voortvloeien uit federale aangelegenheden wat “zeer duidelijk [blijkt] uit artikel 11 van het bestreden besluit waaruit blijkt dat door het bestreden besluit opgerichte selectiecommissies bevoegd zijn voor archiefdocumenten die voortvloeien uit federale bevoegdheden”. Bovendien beschikt de federale overheid in die commissies slechts over een vertegenwoordiger en dus niet over de beslissingsbevoegdheid inzake selectie en vernietiging. Het besluit kan ook niet zo worden

gelezen dat het in overeenstemming is met arrest 57/2012 aangezien “de tekst van de bepalingen in strijd en onverenigbaar is met dit arrest”.

Beoordeling

12. In zijn arrest nr. 57/2012 heeft het Grondwettelijk Hof overwogen dat het aan de federale overheid staat om die aspecten van de “organisatie” en van de “werking” van de provincies en de gemeenten te regelen waanneer zij betrekking hebben op de regelingen die opgenomen zijn in de artikelen 125 tot 127 en 132 van de nieuwe gemeentewet, voor zover zij de registers van de burgerlijke stand betreffen, de organisatie van de politie en van de brandweer, het beleid inzake de politie en de brandweer, de pensioenstelsels van het provincie- en gemeentepersoneel en van de provinciale en gemeentelijke mandatarissen, alsook de uitvoering van de federale regelgeving en van de door de federale overheid toevertrouwde opdrachten. In die aangelegenheden is enkel de federale overheid bevoegd om de bewaring te regelen van de documenten die aan de provincies en de gemeenten toebehoren en die nog een nut hebben voor de administratie. In zoverre de artikelen 3, 2°, en 4, 3° en 4°, van het Archiefdecreet tot gevolg hebben dat de bepalingen van datzelfde decreet met betrekking tot de bewaring van documenten van toepassing zijn op de provinciale en gemeentelijke documenten die nog een nut hebben voor de administratie en betrekking hebben op een federale aangelegenheid, regelen zij een federale aangelegenheid. Die bepalingen van het Archiefdecreet werden dan ook door het Grondwettelijk Hof in de aangegeven mate vernietigd omdat zij onbestaanbaar zijn met de artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje en artikel 6, VIII, tweede lid, BWHI.

Ook te dezen stelt de Raad van State vast dat bij artikel 1, tweede lid, 2°, van het bestreden besluit van het toepassingsgebied van dat besluit zijn uitgesloten de archiefdocumenten die aan de gemeenten (en de districten) en aan de provincies toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie en die betrekking hebben op een federale aangelegenheid. Hiermee komt de Vlaamse

regering tegemoet aan de noodzakelijke gevolgtrekkingen op het vlak van haar uitvoeringsbevoegdheid zoals die voortvloeien uit de gedeeltelijke vernietiging van de hiervoor genoemde bepalingen van het Archiefdecreet. Noch het bestreden besluit in zijn geheel genomen, noch de erin vervatte bepalingen, is of zijn dan ook van toepassing op die archiefdocumenten.

Uit de loutere omstandigheid dat artikel 11 van het bestreden besluit erin voorziet dat de selectiecommissies die bevoegd zijn voor zorgdragers waar archiefdocumenten berusten die voortvloeien uit federale bevoegdheden, onder hun leden een vertegenwoordiger van het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën kunnen aanduiden, maakt, gelet op het toepassingsgebied van het bestreden besluit, geen schending uit van de bevoegdheidsverdelende regels. Vooreerst moet worden vastgesteld dat die selectiecommissies bevoegd zijn volgens de bewoordingen van artikel 11 voor die zorgdragers waar ook *andere* documenten berusten dan deze die een federale aangelegenheid betreffen en die nog een nut hebben voor de administratie. De betrokken selectiecommissies zijn dan alvast bevoegd voor de archiefdocumenten die nog een nut voor de administratie hebben en die geen federale aangelegenheid betreffen maar alvast niet voor de archiefdocumenten die nog nut hebben voor de administratie én een federale aangelegenheid betreffen. Dat de Vlaamse regering het toch nuttig vindt om in de mogelijkheid te voorzien dat die selectiecommissies een vertegenwoordiger van het Algemeen Rijksarchief onder hun leden tellen, maakt op zichzelf geen bevoegdheidsoverschrijding uit. Het mag ook worden verondersteld dat zulke vertegenwoordiger een grondige expertise bezit in of betrokken is bij de archiefzorg of het archiefbeheer (cfr. artikel 10, 4°) en in hoge mate vertrouwd is met de werking en de bevoegdheden van de zorgdragers waarvoor de selectiecommissie bevoegd is - of, omgekeerd, in hoge mate vertrouwd is met de aangelegenheden waarvoor die zorgdragers (en dus de betrokken selectiecommissies) niet bevoegd zijn precies omdat het een federale aangelegenheid betreft. In die context is het niet onredelijk dat het bestreden besluit binnen de perken van de bevoegdheid van Vlaamse regering voorziet in de mogelijkheid om een vertegenwoordiger van het Algemeen Rijksarchief aan te

stellen als lid van de selectiecommissies. Uiteraard kunnen die selectiecommissies omwille van die aanwezigheid geen bevoegdheid verwerven ten aanzien van die documenten die een federale aangelegenheid betreffen. Tot slot, is de aanwezigheid om een vertegenwoordiger van het Algemeen Rijksarchief op te nemen slechts een mogelijkheid en geen verplichting, niet in hoofde van die selectiecommissies noch in hoofde van de federale overheid die er immers op grond van een eenzijdige beslissing van de Vlaamse regering niet toe kan worden verplicht dergelijke vertegenwoordiger af te vaardigen.

13. Het middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een aan de verwerende partijen, elk voor de helft, verschuldigde rechtsplegingsvergoeding van 700 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeventien oktober tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques